Славица Јовановић

Вежбанка

за српски језик за други разред основне школе

Завод за уџбенике • Београд

Рецензенти

проф. др Славица Гароња Радованац, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац
проф. др Зорана Опачић, Учитељски факултет, Београд
Јелена Ристивојевић, професор разредне наставе, ОШ "1300 каплара", Београд

Уредница

Др Слађана Илић

Одговорна уредница

Слободанка Ружичић

Главни уредник

Драгољуб Којчић

За издавача

Драгољуб Којчић, директор

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

ВЕЖБАЈМО И РАСТИМО

Да се упознамо

Вежбе

- Реченице
- Властите и заједничке именице
- Велико слово
- Разговор о тексту (песма, драмски текст)
- Писање упутства, рекламе, огласа
- Богаћење речника

1 МОЈА СТРАНА

То сам ја

(фотографија)

име и презиме, надимак

адреса

школа

телефон

потпис

Моја омиљена игра је _____

Моја омиљена бајка је _____

Мој омиљени филм је _____

Мој омиљени спортиста је _____

Обрати пажњу на писање великог слова.
Ако треба, подсети се правила у *Српском језику*.

Ово сам ја са _____

МАЈКА ЈОВУ У РУЖИ РОДИЛА

2

1. Мајка, која пева успаванку детету, осећа:
тугу, бригу, радост, љубав, нежност, понос, страх, задовољство, љутњу, срећу.

Подвуци тачне одговоре.

2. Која је мајчина највећа жеља?

3. Шта ти желиш малом Јови?

4. Песма би могла да има другачији наслов:

5. Најлепше жеље које теби упућују мама и тата, бака су:

6. Твоја највећа жеља је?

7. Како ћеш је остварити?

8. Овде нацртај себе као бебу или залепи своју фотографију из времена кад си био /била беба.

9. Напиши колико си на рођењу био/ била дугачак/дугачка.

10. Напиши колико си на рођењу имао/ имала колограма.

3 ОБАВЕШТАЈНА РЕЧЕНИЦА

Обавести нас о себи.

Овде испиши оно што желиш да други знају о теби.

Ја сам _____

_____

_____

Овде напиши обавештење за неког посебног.

_____

Обавести другове и другарице о томе шта планираш за недељно преподне.

_____

_____

1. Заврши започете обавештајне реченице.

Волим када _____

Није ми лепо _____

Љути ме _____

Радује ме _____

2.

Шта ти казује лице ове девојчице?

Шта ти казује лице овог дечака?

_____

_____

3. Провери и обавести нас да ли је свака твоја обавештајна реченица започета великим словом и да ли је на њеном крају написана тачка.

_____

ПОТВРДНЕ И ОДРИЧНЕ РЕЧЕНИЦЕ

4

Шта знам и шта могу
(Хајде мало да се хвалимо.)

1. Потврди и настави.

Знам да читам.

Знам напамет песме : _____

_____

Знам _____

_____

_____

Могу да скачем на једној нози.

Могу да поједем _____

_____

Могу _____

_____

_____

Шта још увек не знам и не могу

Не знам латиницу.

_____

_____

_____

Не могу да дубим на глави.

_____

_____

_____

2. Открој тајанствени предмет.

Да ли је тај предмет од стакла? ▶ Не. Предмет није од стакла.
Да ли служи за украс? ▶ Не. Не служи за украс.
Да ли је предмет од папира? ▶ Да. Предмет је од папира.
Да ли се носи у школској торби? ▶ Да. Носи се у школској торби.
Да ли је то свеска? ▶ Не. Није свеска.
Да ли је то _____? ▶ Да. То је _____.

3. Међу одговорима, плавом бојицом подвуци потврдне, а црвеном одричне реченице.

4. Опиши својим речима тајанствени предмет.

_____

_____

5 ШКОЛА

Кад чујеш реч *школа*, на шта прво помислиш?

1. Упиши те *школске* речи у простор ове велике заједничке куће.

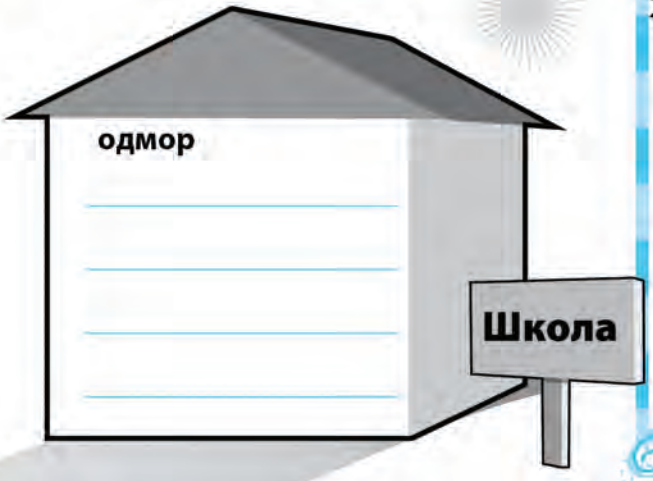

Песнику Драгану Лукићу школе личе на *велике мирне овце*.

2. На коју животињу теби личи школа?

Наброј заједничке особине школе и добре маме.

3. Шта у песми означавају речи:

мали жути авиони _____

велики чудни дворци _____

дугачке сабље _____

два борца _____

4. Препиши из песме *Школа* стих који ти се највише допада.

5. Шта ти се у твојој школи највише допада?

Домаћи задатак: Опиши у свесци један дан у школи. Изабери један од наслова:
Дан када ми је у школи било најлепше,
Дан када ми у школи није било лепо.

ШКОЛСКЕ РЕЧИ

6

Учитељица, час, задатак, свеска...

... оцена, оловка, табла...

И ја сам у свој речник записао неке школске речи...

1. Упиши одговарајуће школске речи, реши укрштеницу.

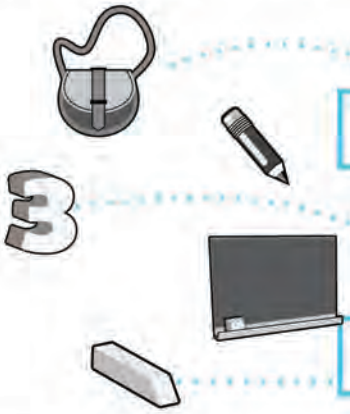

				Ш			
				К			
				О			
				Л			
				А			

2. Настави низ.

Школа, школица, школовање, _____

3. Допуни реченице речју по твом избору.

Школа је пуна _____ *деце.* (добре, неваспитане, вредне)

У школи је _____. (грађа, занимљиво, досадно)

Учитељ воли _____ *децу.* (добру, сву, послушну)

У школи је најлепше _____. (учење, такмичење, другарство)

4. Препознај где се воде ови разговори:

- Изволите! Шта желите?
- Дајте ми килограм јунећег меса.
- Од бута?
- Не, од ребара.

_____

- Изволите!
- Хоћу да подигнем новац.
- Дајте ми картицу.
- Реците ми колико имам на рачуну.

_____

Заједно са паром из клупе представи могући разговор у библиотеци.

Ако желиш да изненадиш друга/другарицу, погледај у Додатку лист број 1.

7 ИМЕНИЦЕ

1. На линије испиши имена неких твојих другова и другарица.

_____ _____ _____ _____ _____

Кажи ӣтици да је ӣтица
славуј
врабац
соко
жуна...

2. Настави:
Кажи риби да је риба
шаран

_____
_____
_____

3. Које је занимање човека који:

учи ђаке _____, зида куће _____,

лечи људе _____, прави обућу _____,

лечи животиње _____, пече хлеб _____.

4. Доврши реченицу која следи.
Речи које именују бића и предмете називају се _____.

5. Из песме *Школа* препиши заједничке именице које означавају имена бића.

_____
_____

6. Уз назив животиње напиши њену омиљену храну.

зец _____ веверица _____ медвед _____

мачка _____ коза _____ лисица _____

7. Реши ребусе, добићеш властита имена. Напиши их на цртама. Обрати пажњу на почетно велико слово.

_____ _____ _____ _____

НИ **5 ар** **а** **а**

ИМЕНИЦЕ - ЗАБАВНА СТРАНА

8

Истражи, пронађи, смисли!

1. Шта повезује имена: Маја, Марта, Јулијана?

2. Издвој имена животиња која се крију у овим именицама:
клавир, Кристина, лоптица, паста, Ваљево.

3. Реши ребусе.

4. Смисли смешно име за краву, слона и зеца.

ЧУДНИ ИЗУМИ

5. Замисли чему би све могли служити нацртани предмети. Смисли њихове називе и напиши их.

6. За један од чудних изума, овде напиши упутство за употребу.

Погледај у *Додатку* лист 2.

9 ОЦЕНЕ

1. По чему препознајеш да је текст *Оцене* драмски текст?

2. Где се дешава радња у овом драмском тексту?

3. Када се дешава радња у овом драмском тексту?

4. Ко су лица која учествују у драмској радњи?

5. Обрати пажњу на Ацине поступке, па одговори какав је Аца.

6. Шта Ацина мама мисли о његовом понашању?

7. Шта се касније догодило? Које оцене има Аца на крају школске године? Потврди своје мишљење оним што је речено у тексту.

УПИТНА РЕЧЕНИЦА

10

Подвуци пословицу.

Ко пита, не скита.
Ко пита, зло не мисли.
Питање је пола здравља.

1. Шта најчешће питаш најбољег друга или другарицу?

2. Које питање ујутру постављаш мами?

3. Шта тебе најчешће питају родитељи?

4. Које питање не волиш?

5. Из драмског текста *Оцене* препиши једну упитну реченицу.

6. Који знак пишемо на крају упитне реченице?

7. Препиши правилно упитне реченице које следе. Обрати пажњу на малу реч (речцу) ли и на знак на крају реченице.

Дали су вам саопштили оцене за полугодје

Знали мама за те оцене

Важна питања

Да ли ученик сме да се плаши?	Сме, ако има од чега.
Да ли ученик сме да плаче?	Сме, ако уме да престане.
Да ли ученик мора све да зна?	Мора, али не може.

(*Према Душану Радовићу*)

8. Постави и ти једно важно питање и одговори на њега.

11 УПИТНА РЕЧЕНИЦА – ВЕСЕЛА СТРАНА

Озбиљна питања – смешни одговори
Смешна питања – озбиљни одговори

Шта је најслађе на свету?

сан

Ко сам ја?
Маказе имам – кројач нисам,
у води живим – риба нисам,
оклоп имам – војник нисам.

рак

Шта сам ја?
Ако сам млад, остаћу млад,
ако сам стар, остаћу стар;
имам очи, а не видим,
имам уши, а не чујем.

слика

Ко је то?
Коњ није – товар носи,
во није – рогове има.

пуж

Шта је то?
Кад га окренеш горе – празно,
кад га окренеш доле – пуно.

капа

Зуба нема, руку нема,
а опет хвата и уједа.

зима

На шта човек мирише кад
изађе из апотеке?

на нос

Питали Краљевића Марка:
– Како постаде такав јунак?
– Научио сам се од деце и пашчади.

1. Постави три смешна питања кловну.

_____

_____

_____

2. Нека твоји одговори на питања која следе буду смешни.

Кога је у пустињи срео пингвин? _____

Шта раде зечеви у пет до два? _____

Зашто лав спава? _____

ОГЛАСИ „ШУМСКИХ НОВИНА"

12

1. Какво расположење влада у песмама Бранка Ћопића *Оīласи „Шумских новина"*.

2. Који ти је оглас најсмешнији? Зашто?

3. У чијем огласу се изражава захвалност некоме? Како тај оглас разумеш?

4. Шта је натерало дивљу свињу да напише свој оглас?

5. Напиши поруку гуски, упозори је и посаветуј.

6. Стави се у улогу госпође Гуске и одговори духовито тетки Лији.

Напиши и ти свој оглас на 3. листу *Додатка*.

Ја ћу огласити да сам у клупи нашао нечију перницу.

Желим да заменим очуване ролере број 30–33 за веће. Ставићу оглас на одељењски пано.

13 ЗАПОВЕДНА РЕЧЕНИЦА

Сва деца воле да чују заповедне реченице:

Дођи да се играмо!

Играјмо се жмурке!

А не воле:

Да се ниси макао из собе!

Не излази ми на очи!

1. Које ти заповедне реченице волиш да чујеш?

2. Које заповедне реченице не волиш?

3. Шта ти родитељи најчешће забрањују? Како ти то саопштавају?

4. Коју заповест ти свакодневно упућујеш мами или тати?

5. Напиши одговарајући знак на крају сваке заповедне реченице.

Дођи код мене после школе	Долази овамо	Дај ми бицикл један круг
Не смеш да касниш	Покуцај и уђи	Поздрави се с фудбалом

6. Напиши по једну заповедну реченицу.

Заповест: _____

Забрана: _____

Дозвола: _____

ИЗМЕРИ РАСТ СВОГ ЗНАЊА 1-13

Заокружи слова испред тачних одговора.

1. *Школе су велике мирне овце*

а) Ово је наслов песме Драгана Лукића.
б) Ово је стих из песме Драгана Лукића.
в) Ово је строфа из песме Драгана Лукића.

2. Текст *Оцене* Гвида Тартаље

а) написан је у стиху;
б) приповеда о догађају у школи;
в) изводи се на сцени.

3. *Пред кишом, јуче, под својим цвећом, сакри ме цветић плав.*

а) Ово је потврдна обавештајна реченица.
б) Ово је одрична обавештајна реченица.
в) Ово је упитна реченица у потврдном облику.

4. Правилно написана реченица је:

а) Да ли ученик сме да се плаши.
б) Дали ученик сме да се плаши?
в) Да ли ученик сме да се плаши?

5. Реченицом *Не гази траву!* исказује се:

а) обавештење,
б) питање,
в) забрана.

6. Која именица означава име бића?

а) књига
б) књижар
в) књижара

Одговори, напиши, подвуци.

7. Напиши одговарајући знак на крају сваке реченице која следи.

а) Зашто Миша стално закашњава у школу
б) Миша је данас закаснио у школу
в) Миша сутра неће закаснити у школу

8. Одговори одрично на питање:

Идеш ли вечерас у позориште?

_____

9. Постави питање на дати одговор: *Напољу је хладно.*

_____

10. Међу побројаним речима препознај и издвој именице.
чаша, мама, сипати, лагано, хладна, липа, чај, мирисати, десет

_____ _____ _____ _____

11. Подвуци именице које означавају бића.

пут, путник, путар, путовање, путоказ, путић, путница, сапутник

12. Које животиње су дале оглас у „Шумским новинама"?

_____

Измери своје знање.
Црвеном оловком заокружи сваку пчелицу која улази у твоју кошницу.

ВЕЖБАЈМО И ЧУДИМО СЕ

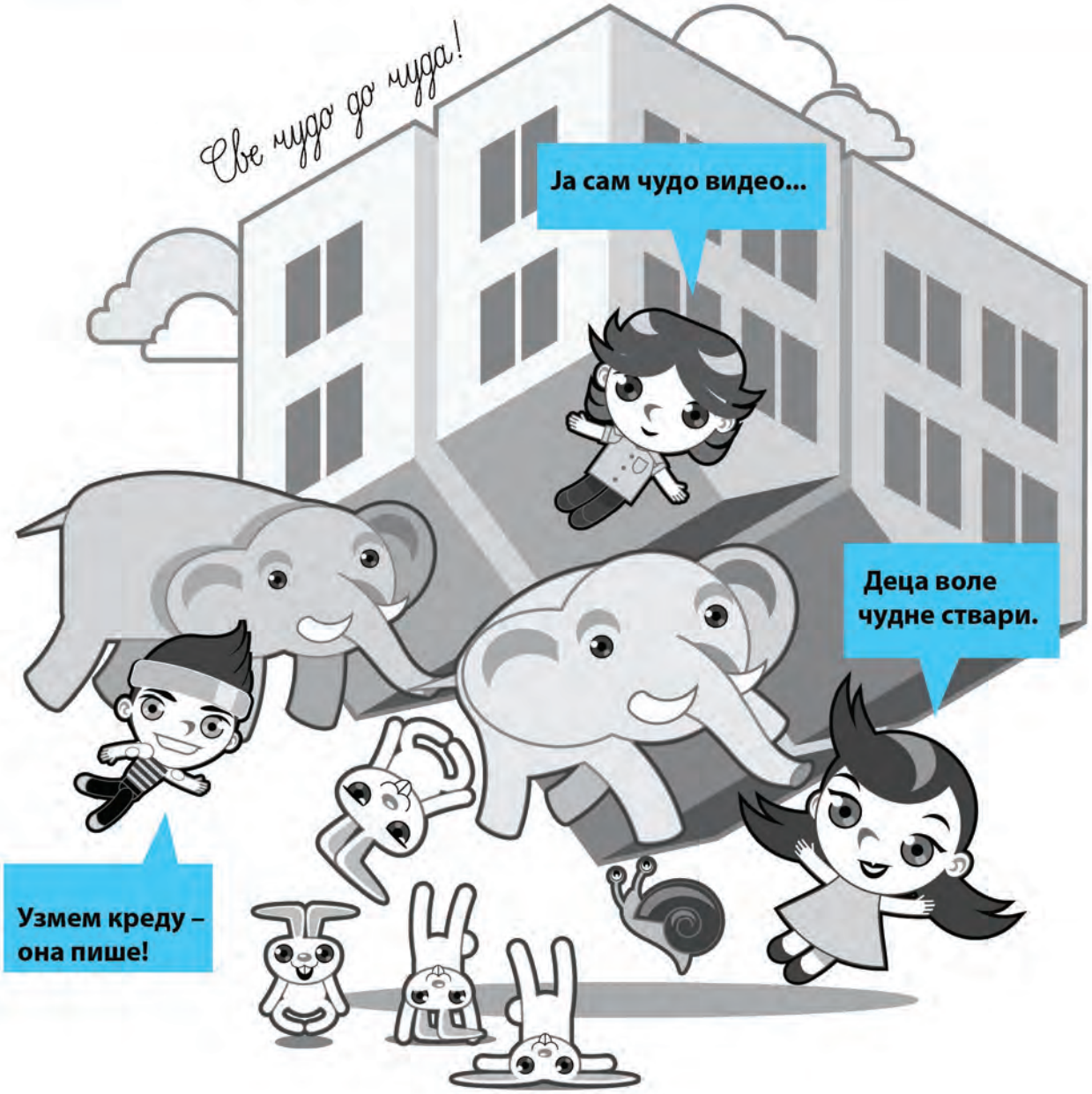

Вежбе

- Придеви, глаголи
- Две тачке и запете у набрајању
- Разговор о тексту (шаљива песма, басна, бајка)
- Препричавање, причање, смишљање загонетке, писање честитке
- Богаћење речника

14 ЧУДА У ЗАГОНЕТКАМА

1. **Одгонетни.**

Целом свету један тањир доста.

Бркат чича целог лета без капута никад није. Ујесен се он обрије, а кад дуне зла мећава, у амбару го он става.

Четири уха, два трбуха.

2. Напиши како одгонеташ загонетке.

СТОТИНУ РУКУ, _____

СТОТИНУ НОГУ _____

ИМА ДИВ. _____

НИКУД НЕ ИДЕ – _____

А ЖИВ. _____

3. Смисли загонетку чија ће одгонетка бити **лептир**, или **кишобран**, или _____.
Прво то нацртај, а онда опиши на необичан начин. Упореди га са нечим сличним, али по нечему и веома различитим, тако да опис изазива чуђење.

_____

_____

_____

_____

_____

4. Постави друговима и другарицама своју загонетку.

Погледај у *Додатку* лист 4.

СМЕШНА ЧУДА У ШАЉИВИМ ПЕСМАМА 15

1. У песми *Да вам певам што истина није* гуска пије воду из решета (сита).

То је чудно и смешно:

- јер гуске не пију воду;	- јер је решето мало;	- јер у решету не може да се задржи вода.

Подвуци тачан одговор.

2. Шта је чудно и смешно у стиху који следи?

крмача се на сламу попела

Шта је смешно кад прасићи и пилићи замене улоге?

Крмача за собом води прасиће, а у песми?

3. Ако волиш чуда, заједно са другом/другарицом из клупе смисли и напиши песму.

Певамо вам што истина није:
зец лисици нови капут шије,
Мачка мишу

4. Ако не волиш чуда, среди испретуране речи у реченицама.

Врата лају испред пса.

Тањир скочи и преврну мачку.

Човек стави главу на капу, узе дрво и исцепа секиру.

Чудна ми чуда! То могу и ја.

16 ЧУДА У БАСНАМА

Пас се чудио како у исти мах нестадоше оба комада меса.

Препричај басну *Пас и његова сенка*.

1. Приликом препричавања треба да кажеш:

Шта је пас носио у зубима?
Куда је пас пролазио?
Шта је спазио у реци?
Шта је тада помислио?
Шта му се учинило?
Зашто је пас скочио у реку?
Шта се догодило у води?
Чему се пас чудио?

Пас и његова сенка
(препричавање)

ПРЕПРИЧАВАЊЕ И ПРИЧАЊЕ ПРИЧЕ 17

Препричали смо басну *Пас и његова сенка*.

Приликом препричавања нисам изоставио ништа важно.

1. Црвеном оловком заокружи речи које се јављају и у причи и у твом препричавању.

пас мачка река сенка дрво скочити

вода однети лајати режати море шума

Без ових речи прича о псу би била другачија.

3. Смисли и напиши причу о псу. У њој треба са се нађу речи:
пас, мачка, режати, фрктати, појурити, спасити, невоља, пријатељи.
Дај причи наслов.

18 *БАЈКА О ЛАБУДУ* – ЧУДА У БАЈКАМА

1. Наброј бајке које највише волиш.

2. Бајке се од других прича разликују по томе што:

- се у њима приповеда о чудесним и немогућим догађајима;
- у њима се појављују натприродна бића;
- јачи побеђују слабије;
- доброта, племенитост, храброст и упорност побеђују зло;
- завршавају се срећно.

Подвуци тачне одговоре.

3. Шта је чудесно у *Бајци о лабуду* Десанке Максимовић?

- Натприродна бића: Снежана, краљица зиме и Сребрна Звезда, мајка свих пахуљица;
- туга црне птице;
- начин на који је од црног лабуда постао бели;
- дуговечност првог белог лабуда на свету.

4. Ко је главни лик у овој бајци?

5. Опиши Снежану, краљицу зиме.

6. Шта је порука *Бајке о лабуду*?

7. Бројевима означи прави редослед догађаја у *Бајци о лабуду.*

- ◯ Безбрижан живот Снежане, краљице зиме.
- ◯ Снежана је на језеру угледала првог белог лабуда на свету.
- ◯ Чудо у поноћ.
- ◯ Црна птица открива Снежани разлог своје туге.
- ◯ Снежана моли Сребрну звезду да помогне црном лабуду.
- ◯ Краљица зиме данима покушава да открије зашто је њен чамчић тужан.

8. Усмено препричај бајку.
Нека ти претходни редослед послужи као план препричавања.
Приликом препричавања треба да кажеш оно што је важно;
Препричани текст треба да је краћи од оног који се препричава;
Причај својим речима.

ШАРЕНОРЕПА 19

1. По чему препознајеш да је прича Гроздане Олујић *Шаренорепа* бајка?

2. Шта је у тој причи стварно, а шта немогуће?

стварно

немогуће

3. Заокружи слова испред одговора које сматраш тачнима.

У бајци *Шаренорепа* реч је о:

а) љубави између деце и животиња;

б) неспоразумима између деце и родитеља;

в) дечјим заразним болестима;

г) дечјој тврдоглавости;

д) родитељској љубомори.

Препричај укратко бајку *Шаренорепа*. Користи следећи план.

– Пријатељство девојчице и тигра.
– Мајка забрањује девојчици одлазак у зоо врт.
– Девојчица се разболела.
– Тигар нестаје из кавеза.
– Уз Шаренорепу, девојчица полако оздравља.
– Девојчица се враћа у школу, а тигар у кавез.

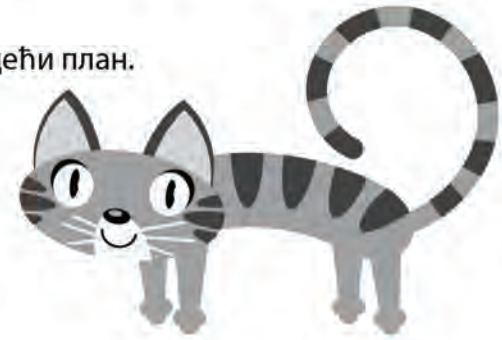

20 ЖИВОТИЊЕ СУ ЧУДО

1. Напиши које су животиње приказане на сликама.

2. Нацртај животиње које су јунаци твојих омиљених цртаних филмова.

Како се зове твој омиљени лик из цртаних филмова о животињама?

3. Како се зове твој кућни љубимац, ако га имаш? _____

Овде опиши свог кућног љубимца или омиљену животињу из цртаног филма. Напиши његово име и које је расе. Колики је, које је боје, које су му особине? Шта ради кад се радује, како се понаша кад је љут? Шта воли да једе, како се игра?

Овде га нацртај или залепи његову фотографију.

РЕЧИ ИСТОГ И СЛИЧНОГ ЗНАЧЕЊА 21

Један предмет – два имена.

Није *шија*, него *врат*.
Није *трбух*, већ *стомак*.

Од вишка глава не боли.

1. Повежи речи које означавају исто или слично:

ученик	зграда
шума	оџак
кућа	гај
врабац	ђак
камен	џивџан
димњак	стена

2. Нека реч означава исто што и друга, само умањено.

придеви	
плав (помало плав)	плавкаст
жут (помало жут)	_____
бео (помало бео)	_____
сив (помало сив)	_____

3. Глаголе у реченицама замени глаголима сличног значења.

Цео дан дува ветар. _____

Цео дан пада киша. _____

4. Међу речима истог значења пронађи пар који је залутао.

боца	рђав	видети	гледати	мрачан	пут
флаша	лош	чути	посматрати	таман друм	

22 ПРИДЕВИ СУПРОТНОГ ЗНАЧЕЊА

1. Посматрај нацртане предмете па напиши одговарајуће речи на линије.

_____

тупа

_____

уска

велика

_____

_____

_____

2. Повежи придеве супротног значења.

леп	плашљив
вредан	тужан
храбар	рђав
весео	лењ
добар	ружан

3. Ако није слатко, онда је...

млеко	*кисело*
вода	_____
паприка	_____
сируп	_____

4. Уз сваки придев допиши придев супротног значења. У загради напиши именицу уз коју могу стајати.

плитак	*дубок*	*(бунар)*
тежак	_____	_____
хладан	_____	_____
тврд	_____	_____
светао	_____	_____

5. Ако није свеже, онда је...

свеж хлеб	*бајат*
свеже шљиве	_____
свеж купус	_____
свеже јутро	_____
свеж ваздух	_____
свеже поврће	_____

ГЛАГОЛСКА ВРЕМЕНА 23

1. Подвуци реченицу у којој глагол означава радњу која се сада дешава.

Ученици иду у позориште.

Ученици су ишли у позориште.

Ученици ће ићи у позориште.

2. Уз сваку реченицу напиши време вршења радње.

Мама је отишла у град. _____

Бака плете. _____

Тата ће доћи тек увече. _____

3. Разврстај глаголске облике.	*прошлост*	*садашњост*	*будућност*
Срђан Живковић **пустио је** бркове, иако **има** тек седам година.	_____	_____	_____
– **Позваћу** твога оца – **каже** директор школе.	_____	_____	_____
Срђан **се није уплашио**.	_____	_____	_____
– Ја **ћу** ти **показати** праве бркове, **пустићу** бркове као у народној песми. Срђан **се поколебао, ћути.**			
(Према Д. Радовићу)			

4. Препиши реченице тако као да ће се све догађати у будућности.

Сунце је залазило. _____

Ми смо седели на тераси. _____

Мама је пекла колаче. _____

24 ЗИМСКЕ ЧАРОЛИЈЕ

Које игре на снегу највише волиш? Наброј их.

Шта ти зими делује нестварно?

1. Који зимски празник је за тебе највећа чаролија? Испричај укратко како га прослављаш.

2. О којим зимским чаролијама говори бајка Десанке Максимовић *Сликарка Зима*?

3. Шта зима поклања деци?

Сребрне слике на прозорима брзо су нестале – неке је отопило сунце, неке ватра у пећи, на неке су деца наслонила носеве и својим дахом их избрисала.

4. Посматрај како је написана реченица из бајке и допуни правило:

У реченици се иза речи којом се најављује набрајање пишу _____,

а између речи које се набрајају _____.

5. Примени то правило.

Зима на прозорима слика лишће гранчице реке дворце звезде шуме.

6. Наброј врсте воћа које једеш зими.

НОВОГОДИШЊА ЧЕСТИТКА 25

Нова година је један од најлепших празника. Ту је Деда Мраз, ту су поклони, окићена јелка, празничне песме, честитке...

Обрадуј и ти неког честитком за Нову годину: баку и деку, тетку и ујака, стрица, брата и сестру, друга и другарицу.
Честитај им празник и пожели оно што би и они сами желели да им се оствари.

Подсетник

Коме ћеш пожелети здравље и дуг живот? _____

Шта ћеш пожелети тетки? _____

Шта ћеш пожелети другу и другарици? _____

_____

Адресу већ знаш да напишеш. Она садржи име и презиме онога коме честитку шаљеш, улицу и број, поштански број и назив места.

14-25 ИЗМЕРИ СВОЈЕ ЗНАЊЕ

Заокружи слова испред тачних одговора

1. *Да вам ћевам што истина није* је:
   а) народна шаљива песма;
   б) народна шаљива прича;
   в) народна загонетка.

2. *Пас и његова сенка* је:
   а) народна басна;
   б) басна Доситеја Обрадовића;
   в) басна о псу који је изгубио сенку.

3. Басне су:
   а) кратке поучне приче;
   б) кратке шаљиве приче;
   в) приче о кућним љубимцима.

4. У баснама су најчешћи ликови:
   а) људи,
   б) биљке,
   в) животиње.

5. Главни лик у *Бајци о лабуду* је:
   а) Сребрна Звезда,
   б) Снежана,
   в) бели лабуд.

6. Ликови у бајци *Шаренорепа* су:
   а) девојчица и лав,
   б) девојчица и тигар,
   в) девојчица и пас.

7. Повежи именице истог или сличног значења.

пут флаша васиона игра
одважност боца плес
храброст свемир друм

8. Поред написаних глагола допиши глаголе истог или сличног значења.

говорити _____ плашити се _____ доћи _____

_____

9. Подвуци реченицу у којој глагол означава прошлу радњу.
Сви ученици су стигли на време.
Ускоро ће доћи и учитељица.

_____

10. Напиши реченицу у којој ће глагол означавати радњу у будућности.

_____

_____

11. Уз написане придеве напиши и оне супротног значења.

брз _____ вредан _____

дубок _____ густ _____

_____

12. Који знаци се користе у писању кад нешто набрајамо?

_____

Стави те знаке на одговарајућа места у реченици.

У воћњаку расту шљиве брескве кајсије крушке и вишње.

_____

Измери своје знање.
Колико је звезда на твом небу? _____

ВЕЖБАЈМО И ДРУЖИМО СЕ

Вежбе

- Род и број именица
- Велико слово, писање адресе
- Штампана слова латинице
- Разговор о тексту (песме, приче)
- Описивање, причање по сликама
- Богаћење речника

26 ДРУГАРСТВО

Сви се слажу да је у школи најлепше другарство.

1. Ко је твој најбољи друг (другарица)?

2. Опиши најбољег друга (другарицу).

Које је висине, какву косу има, очи, нос...?

Шта воли?

Шта не воли?

Чега се обично играте кад сте заједно?

Шта посебно цениш код њега (ње)?

Наведи један другарски поступак.

Овде испиши правила игре коју најчешће играте.

3. Реч *друї* означава онога ко је:
– искрен, близак пријатељ;
– другачији од нас;
– други по реду.

4. Заокружи тачан одговор.

Од речи *друї* настале су речи: другарица, другарство, дружељубив...

ТАЈНА

27

Тајна је оно што се крије, што се не говори.

Ја своје тајне поверавам Мирку. Он зна да их чува.

1. О каквим тајнама се говори у песми Мирослава Антића *Тајна*?

2. Које су тајне лепе и бескрајне?

3. Које су тајне тужне?

4. Шта су смешне тајне?

Које су боје твоје тајне?

Коме повераваш тајне?

Ко теби говори своје тајне?

5. Зашто је тешко чувати тајну?

6. Каква је веза између чувања тајне и другарства?

Није тајна

Колико строфа има песма *Тајна*?

Колико прва строфа има стихова?

А последња?

Ни ова породица речи није тајна:

тајна, тајити...

28 ДРУЖИМО СЕ СА ПЕСНИКОМ ЉУБИВОЈЕМ РШУМОВИЋЕМ – РШУМОМ

Од свих песника из лектире, највише волим Љубивоја Ршумовића.

Мени је омиљена његова песма *Деше*.

1. Која песма Љубивоја Ршумовића се теби највише допада?

2. Напиши један стих из његове песме.

3. О чему све пише Љубивоје Ршумовић?

4. Подвуци оно што препознајеш у Ршумовим песмама.

Песник воли да се игра са децом.

Он деци прича о необичним и смешним стварима.

Највише пева о животу у великом граду.

Најчешће пише о животу на селу.

Ршум разуме децу и не каже им *треба,* већ *ако желиш...треба...*

Он воли да машта и изокреће, да измишља смешне речи.

Песников речник:

Сунце, пчелица, Африка, пшеница, паприка, банана, космос, ноша, тролејбус, телефонијада, лења буба, гусари, коза, слон, култура, бака, ливада, свитање.

5. Препиши неколико речи из песама Љубивоја Ршумовића.

6. Шта још желиш да сазнаш о песнику Љубивоју Ршумовићу?

ЈЕДНА РЕЧ – ВИШЕ ЗНАЧЕЊА

29

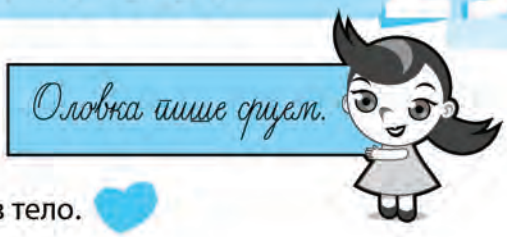

У српском језику реч *срце* има више значења:

Она означава мишићни орган који пумпа крв кроз тело.
Срце му је јако ударало.

Срце значи исто што и *храброст*.
Нема срца да удари на јачеа.

1. Шта означава реч *срце* у следећим реченицама?

Она му је поклонила своје срце.

Ти си моје срце.

2. Ко све има *срце*? Спој.

дете	цвет
оловка	лубеница
диња	град
јабука	лептир

3. Замени реч *срце* речју сличног значења у следећој реченици.

Моје село се налази у срцу Шумадије.

Пао ми је камен са срца. – **Немам више великих брига.**

4. Шта значи кад се каже:

Срце ми је сишло у пете.

Нисам имао среће.
Уплашио сам се.
Много сам се обрадовао.

Закључај некоа у своје срце.

30 ДРУЖИМО СЕ СА ЛИКОВИМА ИЗ ЧИТАНКЕ

Упознао сам девојчицу Исидору.

Ону из IIЗ?

Ма не. Ону из приче *Златне рибице не праве штету.*

1. Шта ти сазнајеш о Исидори из приче Мирјане Стефановић?

Где Исидора живи?

Зашто је Исидора несрећна?

Шта би она желела?

Зашто није могла да задржи добијене животиње?

Другарице су саветовале Исидори да затражи од родитеља златне рибице и то се добро показало. Шта би био твој савет Исидори?

Замисли да можеш Исидору да позовеш телефоном. О чему бисте причали / причале?

Опиши свој разговор са Исидором.

2. Како замишљаш Исидору?

ПРИЧАМ ПО СЛИКАМА

31

1. Посматрај пажљиво слике и испричај причу о томе шта се догодило.

2. Обрати пажњу на осећања и расположења ликова. Замисли њихов разговор.

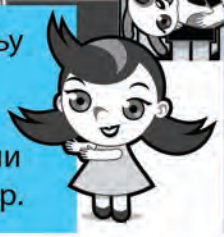

3. Дај име дечаку. И не заборави да причи даш наслов.

32 ЦРТАМ БАСНУ *КОЊ И МАГАРЕ*

1. Илуструј басну Доситеја Обрадовића *Коњ и маїаре*.

Путовали заједно коњ и магаре.	Јадно магаре, преко мере натоварено, замоли коња да му помогне и понесе део терета, јер ће иначе издахнути. А коњ ни да чује.
Када магаре сасвим ослаби и паде мртво, господар натовари на коња не само сав терет него и кожу угинулог магарета.	Сад коњ схвати, али касно, да би му много боље било да је послушао магаре и да му је помогао.

2. Како разумеш реченицу: *А коњ ни да чује*. Заокружи слово испред тачних одговора.
   а) Коњ је био глув.
   б) Коњ је био неосетљив.
   в) Коњ је био тврдоглав.

3. Шта је коњ схватио на крају, носећи тежак товар?

_____

4. Која је поука ове басне? _____

УЧИМ ЛАТИНИЦУ 33

Знам штампана слова латинице.

А ти?

1. Напиши слова која се исто пишу ћирилицом и латиницом.

2. Напиши латиничка слова која се пишу са два знака.

3. У кутију могу стати само коцке са речима које се пишу исто у ћирилици и латиници. Заокружи их.

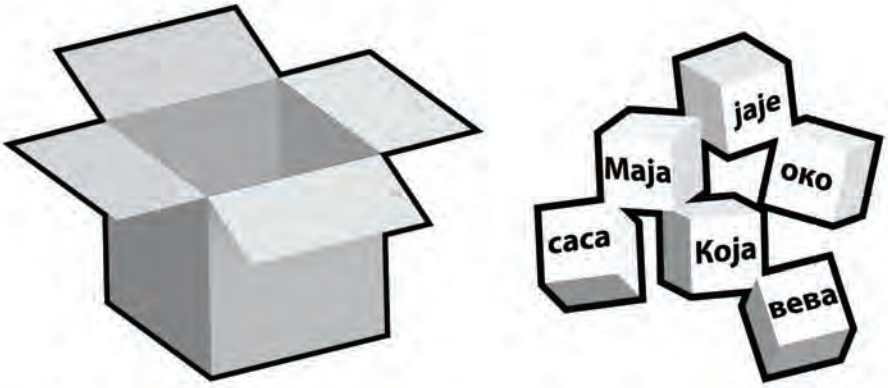

4. Која слова недостају?

	u	m
u		i
m	i	

k	o	
	s	a
	a	t

5. Обој површине означене латиничким словом С.

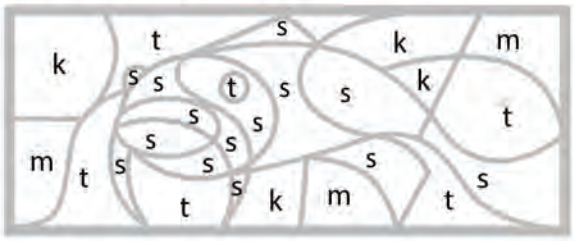

6. Решења ребуса напиши латиничким словима.

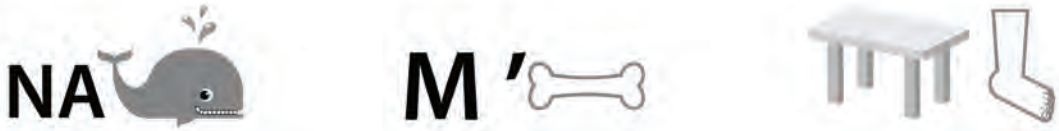

34 ZNAM SVA ŠTAMPANA SLOVA LATINICE

VELIKO SLOVO

Koristi novo znanje u ovom vežbanju. Ogovore piši latinicom.

1. Na crtama napiši odgovarajuće slovo.

__ anas je lepo vreme. __rat je predložio da odemo u park.

__ parku je puno dece. __ako ćemo naći društvo za igru.

2. Po abecednom redu napiši tri prezimena drugova iz odeljenja.

_____

_____

_____

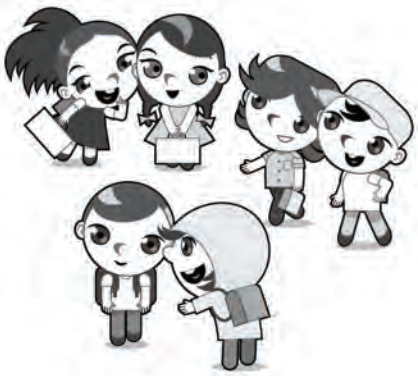

2. Dovrši rečenice naslovom pesme i priče.

Čitam pesmu _____

Razmišljam o priči _____

Napiši adresu svog najboljeg druga ili drugarice.
Čestitaj mu (joj) rođendan.

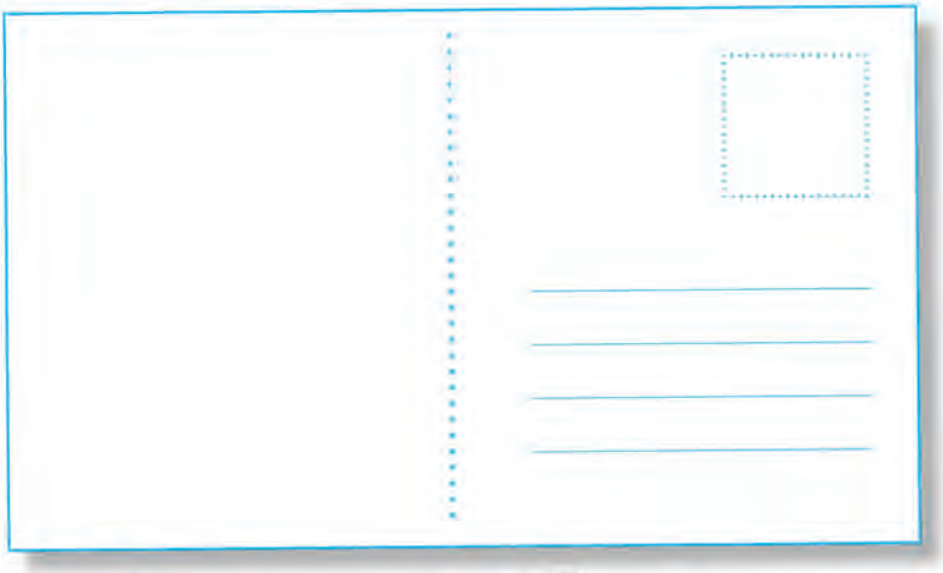

Reši rebuse:

GRAD

M=N

_____ _____

BAMBI

35

Danas sam upoznala Bambija!

Ko je Bambi?

1. Ko je Bambi?

2. Kakav je Bambi? Podvuci tačne odgovore.

– neiskusan
– radoznao
– sebičan
– druželjubiv
– lenj

3. Koja Bambijeva osećanja zapažaš u tekstu?

– ushićenost
– zbunjenost
– strah
– tugu
– bes

Podvuci tačne odgovore.

Ovde nacrtaj Bambija na livadi.

4. Koje boje su cvetovi koji su rasli na livadi?

5. Na šta Bambiju liče leptiri?

6. Bambi je upoznao travu, a šta je pomislio kada je ugledao skakavca?

7. Kako zamišljaš svoje druženje sa Bambijem?

36 СЛИКАМ ПРОЛЕЋЕ

Насликај пролеће – у дворишту, башти, улици, парку, шуми...
Присети се свих промена које ових дана запажаш на земљи, дрвећу, на људима, деци...

1. Ако знаш да сликаш помоћу компјутера, на ово место залепи свој одштампани цртеж пролећа.

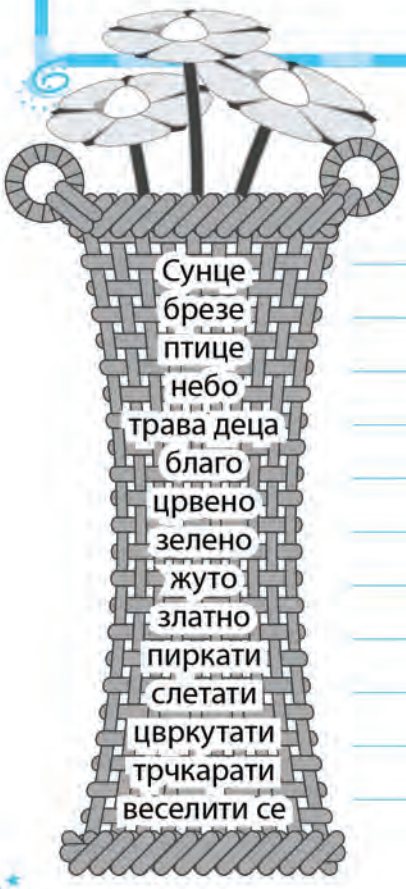

2. Исту слику насликај речима. Из корпе можеш узети понеку реч ако ти затреба.

РОД ИМЕНИЦА 37

У вежбању користи скраћенице: м. р. – мушки род; ж. р. – женски род; с. р. – средњи род.

За одређивање рода именица користи речи *тај, та то.*

1. Испод сваког бића напиши одговарајући род.

_____ _____ _____ _____ _____ _____

2. И именице које означавају бића могу бити у мушком и женском роду.

крава во змија корњача црв храст врба

_____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

3. Именице које именују младунце не упућују на њихов род, па кажемо да су у средњем роду.

Настави низ.

дете *куче* _____ _____

4. И именице које означавају имена предмета могу бити у мушком, женском и средњем роду. Напиши род сваке од именица.

кутија блок ћебе сто перо

_____ _____ _____ _____ _____

5. Побројане именице разврстај по роду.

			мушки (**тај**)	женски (**та**)	средњи (**то**)
срна	коњ	лане			
соко	брдо	књига			
буре	змија	детлић			
брод	лађа	куче			
пиле	пећ	ауто			

6. Уз именице мушког рода допиши одговарајуће у женском роду.

учитељ _____ сликар _____

песник _____ наставник _____

38 БРОЈ ИМЕНИЦА

1. Настави како је започето.

На слици се виде:
девојчица
јабланови
куће
облак

На слици се виде:
девојчице
_____
_____
_____

2. Доврши следеће реченице.
Када именица означава једно биће или предмет, она је _____.
Када именица означава више бића или предмета, _____.

3. Напиши у множини следеће именице.

прст _____ рука _____
брдо _____ поље _____
соба _____ сто _____

4. Речи у множини напиши у једнини.

очи _____ шуме _____
дечаци _____ огледала _____
очеви _____ књиге _____

5. Избаци незваног госта.

јаја
брда
шума
пера
крила

6. Реши ребусе.

_____

_____

ИЗМЕРИ СВОЈЕ ЗНАЊЕ 26-38

1. Повежи имена песника са насловима њихових песама.

Мирослав Антић	*Пролећница*
Јован Јовановић Змај	*Уторак вече ма шта ми рече*
Љубивоје Ршумовић	*Тајна*

2. Шта су басне?

_____

_____

_____

3. Прича *Коњ и маїаре* је: _____

шаљива прича бајка басна

4. Одреди род следећих именица.

змија *лопта* *меда* *капут* *мишић* *јастуче*

_____ _____ _____ _____ _____ _____

5. Издвој именице мушког рода.

сто *столица* *орман* *пећ* *кревет* *полица* *огледало*

_____

6. Из дате реченице издвој именице у множини и напиши их на линијама.

Исидорин стан има много лепих соба, собе имају леп намештај, на намештају су лепи предмети за скупљање прашине и на зидовима висе лепо урамљене слике.

_____

_____

_____

7. Именице у множини напиши у једнини.

очи _____ столови _____

уши _____ врапци _____

рогови _____ очеви _____

8. Ко је главни лик у причи *Златне рибице не праве штету*?

_____

_____

9. Подвуци особине главног лика из приче *Златне рибице не праве штету.*

немирна нестрпљива несрећна усамљена размажена

10. Правилно препиши дату адресу.

Милан милановић _____

Нови пазар _____

улица цвећа 12 _____

11. Препиши реченицу штампаним словима латинице.
Мишић Мишко има стан у шуми.

_____

12. Напиши штампаним словима латинице једну пословицу.

_____

Измери своје знање.

Колико је плодова у твојој корпи? _____

ДРУЖИМО СЕ И УЧИМО

Вежбе

- Писана слова латинице
- Писање речце ли и не
- Бројеви
- Реч и реченица
- Глас и слог
- Разговор о тексту (песма, прича, драмски текст)
- Причање по слици, проширивање приче, писање рецепта
- Припрема луткарске представе

39 VEĆ ZNAM NEKA PISANA SLOVA LATINICE

Aa Ee Jj Oo Kk Mm Tt
Nn Njnj Ii
Uu Ss Šš
Cc Čč Ćć

Koristi novo znanje.

1. Prepiši rečenice pisanim slovima latinice.

Na konju je konjanik. _____

On nosi šešir. _____

U čaši je sok. _____

A šta je u soku? _____

Kajsija. _____

2. Odgovorina pitanja koja slede.

Ko se boji psa? _____

Ko se boji mačke? _____

Ko je veći: petao ili noj? _____

Ko je veći: konj ili kit? _____

Svi mali:

tata miš

_____

mama mišica

_____

mišić Miško

_____

БАЈКА О РИБАРУ И РИБИЦИ – ЛИКОВИ 40

Ја ликове у причама процењујем по њиховим поступцима.

Ја мислим да је важно и оно што говоре.

1. Ко су ликови у Пушкиновој *Бајци о рибару и рибици*?

2. Какви су баба и деда на почетку бајке? Подвуци тачне одговоре.

скромни, себични, тихи, вредни, незадовољни, зли, срећни, сложни, уображени

3. Који лик се у бајци мења? Зашто?

4. Шта се променило у односима бабе и деде?

5. Попуни табелу.

бабине особине	дедине особине

6. На крају бајке јасно је изречена њена порука. Шта ти мислиш о скромности и о понашању златне рибице?

7. Које три жеље би замолио златну рибицу да ти испуни?

41 ОСНОВНИ И РЕДНИ БРОЈЕВИ

Другари, летим на осамдесет метара висине!

1. На линије напиши изостављене речи:

Данас имам _____ (година) _____ (месец) _____ (дан).

2. Колико година има дана? _____

Колико година има недеља? _____

Колико година има месеци? _____

3. Наброј месеце у години. Уз сваки месец напиши римским бројевима његов редни број.

_____

_____

_____

_____

4. Напиши данашњи датум (на сва три начина).

_____

5. Ког датума се слави Нова година? _____

6. Напиши датум твог поласка у основну школу. _____

7. Палиндром је број који се чита исто са обе стране: 11, 121, 2442, 78987...

Напиши пет палиндрома арапским цифрама.

_____ _____ _____ _____ _____

Напиши два палиндрома речима.

_____

8. Реши асоцијацију користећи своје знање о бајкама.

прасе	перо
медвед	задатак
дан	син
брат	аждаја

_____

РЕЧЦЕ

42

Мала река је речица,
а мала реч је **речца**.

Ли је мала реч која се често
јавља у упитним реченицама.
Не је одрична речца.

Понеким ђацима ове мале речи
задају највеће муке.

Не дамо.

Речца **ли** пише се одвојено од речи која је испред ње.

*Је **ли** воз стигао? Да **ли** је мама дошла? Радујеш **ли** се што је дошла? Знаш **ли** шта ти је купила?*

1. Постави питања на дате одговоре. Обрати пажњу на речцу **ли**.

_____ Волим цвеће.

_____ Редовно га заливам.

_____ Лале су процветале.

У одричним реченицама речца **не** пише се одвојено од глагола.

Не газим траву у парку. Не претрчавам улицу. Не држим руке у џеповима. Не једем сладолед кад сам загрејан. Не пијем газиране сокове. Не знам зашто се не свиђам Јовани.

2. Одговори одрично на следећа питања.

Бојиш ли се паса? _____

Идеш ли у парк? _____

Гледаш ли утакмицу? _____

3. Постави једно питање и одговори на њега одричном реченицом.

_____

_____

43 PISANA SLOVA LATINICE

Nova slova:

Vv *Bb* *Pp* *Rr* *Gg*

1. Prepiši pisanim slovima latinice.

Na kantaru katran, _____

kantar meri katran... _____

En, _____

ten, _____

tini, _____

savaraka, _____

tika, _____

taka... _____

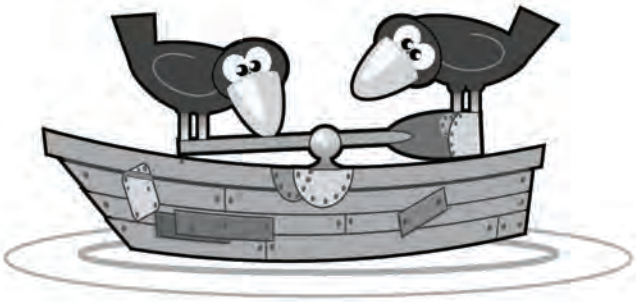

Četiri čavčića na čamčiću čučeći ćiju-ču.

_____

Mi o vuku, a vuk na vrata. _____

Putujemo preko Biokova. _____

Piši tačno, nemoj grešiti. _____

2. Ispod svake slike napiši odgovarajuću reč:

_____ _____ _____ _____ _____

3. Odgovori:

Gde putuju Vesna i Goran? _____

Čime će putovati? _____

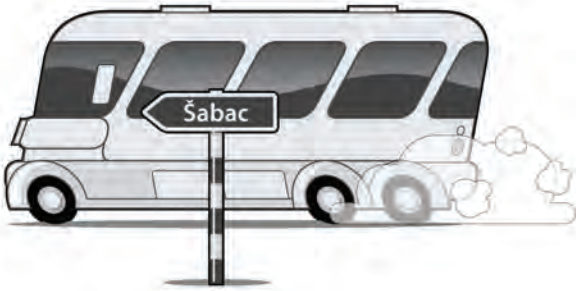

КАД ДЕДИЦА НЕ ЗНА ДА ПРИЧА ПРИЧЕ – ПРОШИРИВАЊЕ ПРИЧЕ

44

Као што се прича може препричати сажето, она се може и проширити.

Прича Ђанија Родарија *Кад дедица не зна да прича приче* нема уобичајени почетак. Изузев последње реченице, у причи нема реченица онога ко причу приповеда.

Прича не говори ништа о томе:

– када се и где води разговор између дедице и детета;

– зашто дете жели да му дедица прича причу;

– да ли је дете девојчица или дечак;

– зашто дедица све изокреће...

1. Оно што у причи није речено, ти можеш да измислиш. Тако ћеш проширити причу.

У проширеној причи можеш дати и имена ликовима, описати њихов изглед, осећања и расположења.

45 ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ

1. Међу сликама пронађи подстицај за причу. Можеш испричати нешто што ти се догодило, а можеш и измислити причу о папагају који је мислио да га нико не воли или о усамљеној рибици. Потруди се да твоја прича буде занимљива.

Погледај у *Додатку* лист 5.

ДВА ПИСМА

46

Да би дошао до шећера, Јоца је научио да пише писмо.

Па и није показао неко знање.

1. Прочитај поново прво лажно учитељево писмо и уочи грешке које је Јоца направио. Исправи их.

2. Које још грешке праве деца и одрасли у твојој околини?

Запиши их, а онда речи напиши правилно.

На пример: *можем* *моћу*

3. Напиши и ти писмо. Пошто сад знаш латиницу, покажи то некоме ко ти је драг и ко ће се томе обрадовати.

Писмо треба да садржи обавештење о теби: како си, како ти је у школи, шта учиш, како проводиш слободно време, чега се најчешће играш. Напиши шта ти се важно догодило откад се нисте видели или чули.

У писму треба да покажеш и своје интересовање за онога коме пишеш. Питај га шта он ради, шта код њега има ново, да ли му се нешто лепо догодило.

На крају напиши поздрав и потпиши се.

Писмо стави у коверат. На предњој страни коверта читко испиши адресу онога коме шаљеш писмо, а на полеђини напиши своју адресу. Убаци писмо у поштанско сандуче.

47 РАЗГОВОРИ, РАЗГОВОРИ...

Весела и Мирко разговарају. Или само Весела говори?!

1. Препознај где се води овај разговор.

– Јеси ли урадио задатак?

– Јесам.

– Дај ми да препишем.

– Мислим да није лепо преписивати.

2. Разговарају ликови у причама.

– Гле, мајко – повиче Бамби – ено лети цвет!
– То није цвет – рече мајка – то је лептир.

Напиши наслов текста из којег је овај разговор.

3. Разговара се чак и у песмама.

Дохвати ми, тата, Мјесец,
Да га руком такнем ја!
- Мјесец мора горе сјати,
Не смије се он скидати.

Напиши наслов песме у којој се одвија овај раговор.

4. Који су текстови цели написани у облику разговора два или више лица?

Наведени текст претвори у драмски текст.

Сестра је замолила Јелену да јој позајми бицикл, али Јелена није хтела да јој да. Сестра је већ каснила на пробу хора, а Јелена јој је рекла да и њој треба бицикл. Иде са другарицама у парк.

Сестра: *Молим те, позајми*

Јелена:

Сестра:

Јелена:

PRIPREMA ZA LUTKARSKU PREDSTAVU 48

Mnogo mi se sviđa priča *Svitac traži prijatelja.*

Hajde da napravimo lutkarsku predstavu!

Moramo prvo priču da pretvorimo u dramski tekst.

Delove teksta možete raditi po grupama.
Pored lica, potrebna su vam i dva pripovedača koji posmatraju i komentarišu ono što se dešava. To mogu biti dve sove ili Mesec i... izaberite sami.
Početak dramskog teksta mogao bi da izgleda ovako:

SVITAC TRAŽI PRIJATELJA

Lica:
SVITAC
SKAKAVČIĆ
MRAV

I PRIPOVEDAČ: *Jedne letnje večeri izlete svitac iz trave, podiže svoj plavičasti fenjer i poče da leti tamo-amo.*
II PRIPOVEDAČ: *Šta li to traži?*
I PRIPOVEDAČ: *Prijatelja on traži! Jer svi imaju ponekog, imaju mnogo prijatelja, a on ni jednog jedinog. A kakva je sreća imati prijatelja i igrati se s njim! Tako je poželeo da i on ima bar jednog prijatelja i pođe da ga potraži. Leteo je tako, leteo kad ču u travi neko šuštanje. Izdiže fenjer da pogleda šta je i spazi skakavca kako uzbuđeno žuri nekud.*

SVITAC: *Skakavčiću, skakavčiću!*
SKAKAVČIĆ: *Šta hoćeš?*

Ideje za predstavu potraži u Dodatku, list 6.

49 КАКО ИЗЛЕЧИТИ БОЛЕСНУ ЖИРАФУ

1. У песми Бранка Ћопића *Болесник на три спрата* реч је о:

– о болеснику са трећег спрата;
– о троспратном болеснику;
– о болеснику који је много висок.

Подвуци тачан одговор.

Шта је у песми смешно? Подвуци тачан одговор.

– Што жирафу боли грло.
– Што телефонски позив долази из зоо-врта.
– Што се саговорници не разумеју.

2. **ПОМОЗИ БОЛЕСНОЈ ЖИРАФИ**

Чиме се жирафе хране? _____

Од ког лишћа треба направити лек за жирафу? _____

Треба ли тај лек да буде горак? _____

Где би требало наћи витамине за жирафу? _____

Колико килограма лишћа треба ставити у чај? _____

Колико литара воде треба за то да проври? _____

Колико пута дневно би требало пацијенту давати лек? _____

(У писању можеш користити скраћенице за мере.)

Овде напиши рецепт за чај против **жирафине гушобоље**.

(Све реченице у рецепту треба да буду заповедне.)

Узми _____

Додај _____

_____

_____

Нека пије _____

VESELIN

50

Pročitaj u *Čitanci* tekst Jelene Holcer *Veselin*, a zatim uradi ovo veselo vežbanje.

1. Ko je Veselin? _____

Gde on živi? _____

U čemu Veselin uživa? _____

_____

Šta Veselin radi noću? _____

_____

Šta još Veselin radi noću, a nije rečeno u tekstu?

_____

_____

Zašto sve to radi? _____

Izmisli kućnog duha da pravi društvo Veselinu.

2. Daj mu ime. _____

Opiši ga. _____

_____

_____

Gde živi? _____

_____

Šta voli da radi? _____

_____

U čemu posebno uživa? _____

_____

_____

Ovde nacrtaj svog kućnog duha.

51 РЕЧ И РЕЧЕНИЦА

1. Од понуђених речи састави реченицу од две речи.

задатак свеска

пишу у ученици

_____

2. Реченицу *Јоца пише*. прошири тако да има:

3 речи

_____

4 речи

_____

5 речи

_____

3. Скрати реченице тако да у њима остану само две речи.

Јелена жури на пробу хора.

_____

Свакога дана Маја путује возом до школе.

_____

4. Повежи именице и глаголе

Како се ко оглашава?

Пас	пијуче.
Врабац	мјауче.
Лав	лаје.
Пиле	цврчуће.
Мече	риче.

5. Допиши изостављене глаголе.

Поред реке _____ дечак и његов пас. Одједном дечак _____ у воду. Пас _____ у воду и _____ пријатеља.

6. Заокружи речи које се могу наћи у реченици, па напиши једну од њих.

_____ су отпутовали на екскурзију.

Марко, ученици, деца, девојчице, дечаци, екипа, кошаркаши, учитељ

Забави се мало полиндромима.
Полиндроми су речи и реченице које се исто читају са обе стране.
око, поп, Ана, радар, топот, потоп, ратар, мелем, кајак, невен, довод...
ИДУ ЉУДИ. И РУЖА ЖУРИ. СИР ИМА МИРИС. НА СЕБЕ ЈЕ БЕСАН.
И ЧУКУНУНУК УЧИ. МАЈА СА НЕДОМ ОДЕ НА САЈАМ.

АНА ВОЛИ МИЛОВАНА.

ГЛАС И СЛОГ

52

1. Као што изговараш речи разбрајалице, подели на слогове и речи у реченици из бајке *Биберче*.

Била жена нероткиња, па молила бога да јој да да роди, макар било дете као биберово зрно.

Би-ла же-на не-рот-ки-ња, _____

_____

_____

_____

Приче су састављене од реченица.

Реченице су састављене од речи.

Речи су састављене од _____

2. Колико слогова имају следеће речи?

Биберче ◯ *мајка* ◯ *син* ◯

овца ◯ *девојка* ◯ *зрно* ◯

3. Како се зову гласови који се истичу у слогу? _____

То су гласови: _____

Гласови: *б, в, ї, д, ђ, ж, з, ј, к, л, љ. м...*

су _____.

4. Допуни реченице одговарајућом речју (самогласник/сугласник):

У речима *род, бара, правопис,* глас Р

је _____.

У речима *крв, срце, прскалица,* глас Р

је _____.

4. На којим местима се следеће речи могу прекинути да би се пренеле у нови ред?

биберово:	*би-берово*	*биБе-рово*	*биберо-во*
младожења:			
избавити:			

Ве-се-ла _____ _____

39-52 ИЗМЕРИ СВОЈЕ ЗНАЊЕ

1. Повежи имена песника са насловима њихових песама.

Драган Лукић	*Мама*
Душан Радовић	*Равнотежа*
Бранко Ћопић	*Болесник на три спрата*

2. Уз имена писаца, напиши наслове текстова које су написали.

Гроздана Олујић _____

Александар Поповић _____

Ђани Родари _____

3. Повежи текстове и ликове.

Слатка математика	баба и деда
Два писма	Весела и Мирко
Бајка о рибару и рибици	мама и Јоца

4. Повежи ликове из прича са одговарајућим особинама.

Бамби	неумереност
Снежана, краљица зиме	наивност
Свети Сава	племенитост
баба, рибарка	мудрост

5. Шта је тема приче *Свитац тражи пријатеља*?

_____

_____

_____

_____

6. Шта је поука *Бајке о рибару и рибици*?

_____

_____

_____

_____

7. Заокружи слово испред тачног одговора.

У причи Ђанија Родарија дедица:

а) не зна да прича приче;

б) прави се да не зна да прича приче, јер жели да чита новине;

в) нема времена да прича приче, јер жури на посао.

8. Подвуци тачан одговор.

У драмском тексту *Слатка математика*:

Мирко је научио лекцију из математике.

Мирко је преварио Веселу.

Мирко је остао без чоколаде.

9. Напиши исправно следеће реченице.

Незнаш ли, можда, где су ми кључеви?

_____

Знашли да Мирко не зна математику?

_____

10. Поред сваке речи напиши колико она слогова садржи.

математика ____ чоколада ____ Весела ____ Ана ____ Миловановић ____

11. Препиши реченицу писаним словима (Обрати пажњу на почетна велика слова!):

ИЗ СРЕМСКЕ МИТРОВИЦЕ КРЕНУЛИ СМО ЗА НОВИ САД ПРЕКО ФРУШКЕ ГОРЕ.

_____

_____

12. Препиши реченицу латиницом.

Једне летње вечери излете свитац из траве, подиже свој плавичасти фењер и поче да лети тамо-амо.

_____

_____

_____

До идуће
школске
године!

САДРЖАЈ

ВЕЖБАЈМО И РАСТИМО

1. Моја страна
2. *Мајка Јову у ружи родила*
3. Обавештајна реченица
4. Потврдне и одричне реченице
5. *Школа*
6. Школске речи
7. Именице
8. Именице – забавна страна
9. Гвидо Тартаља, *Оцене*
10. Упитна реченица
11. Упитна реченица – весела страна
12. *Оīласи „Шумских новина"*
13. Заповедна реченица

1–13 *Измери рас̄т свої знања*

ВЕЖБАЈМО И ЧУДИМО СЕ

14. Чуда у загонеткама
15 Смешна чуда у шаљивим песмама
16 Чуда у баснама
17 Препричавање и причање приче
18 *Бајка о лабуду* – чуда у бајкама
19 *Шаренорепа*
20 Животиње су чудо
21 Чудо са речима – речи истог и сличног значења
22 Чудо са речима – придеви супротног значења
23 Глаголска времена
24 Зимске чаролије
25 Новогодишња честитка

14 - 25 *Измери своје знање*

ВЕЖБАЈМО И ДРУЖИМО СЕ

26. *Друīарс̄тво*
27 *Тајна*
28 Дружимо се са песником Љубивојем Ршумовићем – Ршумом
29 Једна реч – више значења
30 Дружимо се са ликовима из Читанке
31 Причам по сликама
32 Цртам причу *Коњ и маīаре*

33 Учим латиницу
34 Znam sva štampana slova latinice
35 *Bambi*
36 Сликам пролеће
37 Род именица
38 Број именица
26–38 *Измери своје знање*

ДРУЖИМО СЕ И УЧИМО

39. Већ знам нека писана слова латинице
40 *Бајка о рибару и рибици* – ликови
41 Основни и редни бројеви
42 Речце
43 Pisana slova latinice
44 *Кад дедица не зна да прича приче* – проширивање приче
45 Причам ти причу
46 Два писма
47 Разговори, разговори...
48 Priprema za lutkarsku predstavu
49 Како излечити болесну жирафу
50 *Veselin*
51 Реч и реченица
52 Глас и слог
39–52 *Измери своје знање*

ДОДАТАК 1

Ко ће пре до острва с благом

Обој, исеци и залепи папир на картон.
Потребне су ти још две фигурице и коцкица за бацање.
Игра је слична игри *Не љути се, човече*. Заједно са другом, одреди правила игре.
На пример, шта се дешава када фигурица стане на поље где је тачка, упитник или узвичник...

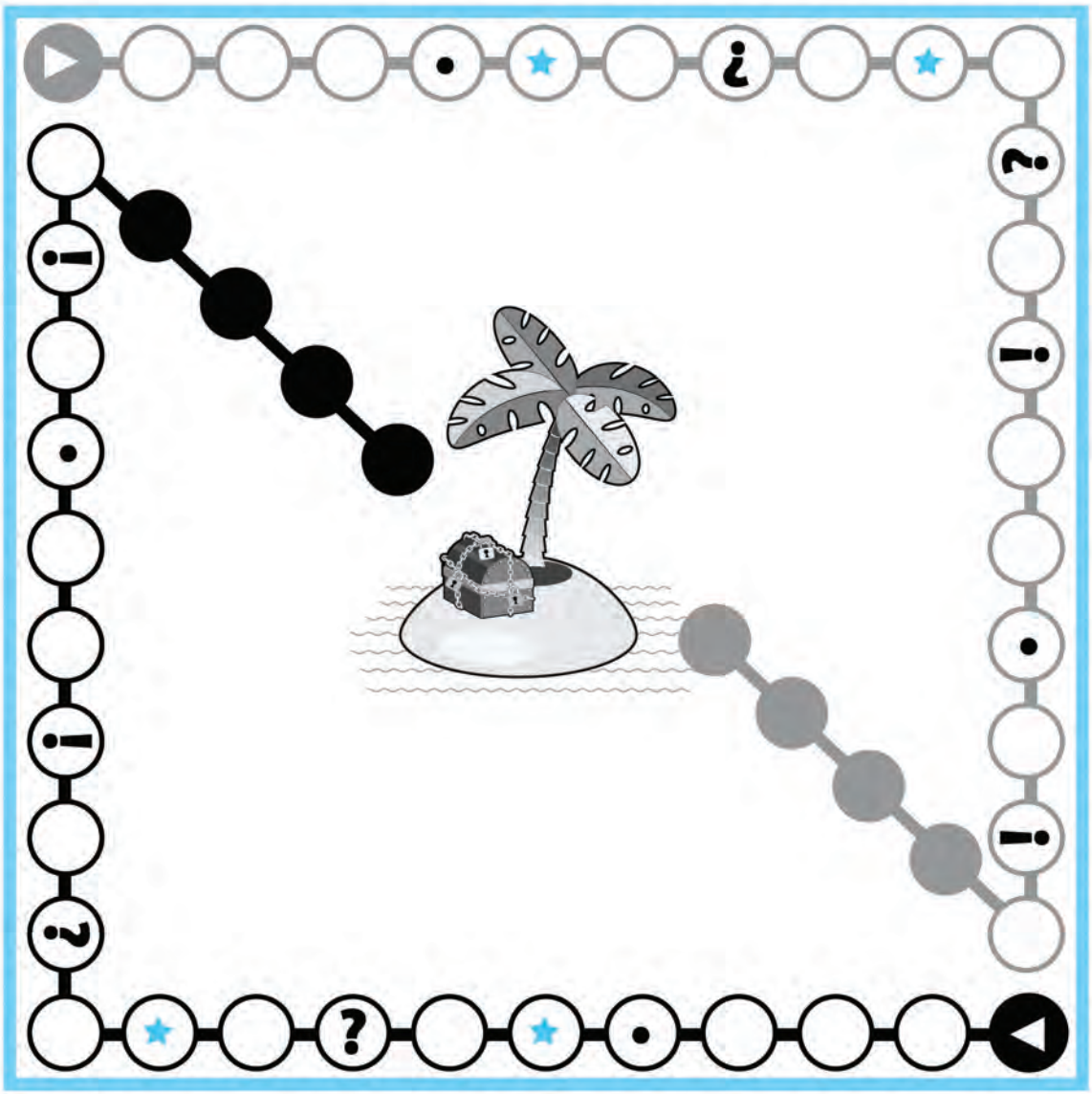

ДОДАТАК 2

Чудни изуми

Нацртај свој изум.

Мој изум се зове _____

Смисли и напиши рекламу за њега.

Свој изум, са изумима другова и другарица из одељења, изложи на одељењском паноу, или саставите заједничку књижицу. У сваком случају, можете направити презентацију на једном родитељском састанку.

ДОДАТАК 3

Твој оглас

Напиши и ти свој оглас и стави га на пано. У њему можеш написати неко обавештење за другарице и другове из одељења. Можеш написати да нешто желиш да размениш или поклониш. У огласу се можеш неком захвалити или извинити.

ДОДАТАК 4

Загонетка

Овде напиши загонетку коју си ти смислио/смислила и нацртај решење.
По означеним линијама изрежи лист и, заједно са загонеткама других ученика, залепи га на пано. Можете направити и заједничку збирку загонетака и повезати их у књижицу. Дајте књижици наслов.

Моја загонетка

Решење

ДОДАТАК 5

Прича

Ако се твоја прича допала свим друговима и другарицама у одељењу, пошаљи је у редакцију дечјег листа који читаш.
Потражи помоћ учитеља и родитеља.

Напиши овде своју причу.
Испод приче се потпиши, напиши одељење, назив школе у коју идеш и место.

Славица Јовановић • Вежбанка за српски језик за 2. разред основне школе • Прво издање, 2019. година • Издавач: Завод за уџбенике, Београд, Обилићев венац 5 • www. zavod.co.rs • Ликовни уредник : Бранислав Николић • Илустрације: Душан Лакићевић • Дизајн и корице: Милена Лакићевић • Лектура и коректура: Завод за уџбенике • Графички уредник: Александар Радовановић • Коректор: Ружица Живановић • Обим: 10 штампарских табака • Формат: 20,5 x 26,5 cm •